

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2-40 "

Nrul de Duminică:

Pe un an . . 5 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIJA:
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțămite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu să ina-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 52

Cine-i membrul partidului?

— Notele unui cititor al „Tribunei”. —

Tribuna a fost caterisită și excomunicată prin hotărârea comitetului național. De unde? din partidul național? Intreb mai întâi: unde există sau există cel puțin până în clipa acelei hotărâri o listă exactă a membrilor partidului și a gazetelor partidului? La orice partid, ori cât de rudimentar, o astfel de listă există și conducerea partidului știa în orice moment cine face parte din partid și cine nu. La noi? Aș dori să știu când a fost și unde a fost în scris în lista partidului... însuș președintele partidului?

Bine, asta-i o pură chestiune de formă, veți răspunde. Hotărârea nu e *forma*, ci *fondul* lucrului, atitudinea și principiile politice ale unei persoane și a unei gazete. Poate fi cineva înscris în partid fără a avea în sufletul său convingeri naționale și fără ași pune faptele de acord cu principiile partidului, și invers, poate fi cineva în afară de partid, dar poate să-i aparție prin convingerile și mai ales prin *faptele* și manifestările sale politice.

Dar tocmai aceasta-i unde voiam să ajung și eu. Faptele și convingerile unui om hotărăsc dacă el face parte dintr'un partid sau nu. Tot ast-

fel și cu cazul „*Tribunii*”. Ea nu corespunde criteriului *formal* al apartinerii la partid (pentru că până azi nimeni nu a corespuns acestui criteriu, nici chiar d. președinte al partidului), dar nu a dat atâtea dovezi că are cetățenia *morală* în partid? „*Tribuna*” nu se poate decât bucura dacă *faptele* sânt admise ca singurul criteriu pentru a judeca atitudinea politică. Este un fruntaș, fie și cel mai activ, care să aibă atâtea fapte, atât de dese și mari la activul său, ca un ziar care prin faptul apariției sale însuș e o succesiune neîntreruptă de *fapte* mereu înalte? Fiecare zi prin însuș ființa ei e prilejul unei *fapte*, apariția unui număr nou. Fiecare idee nouă, fiecare pagină, aproape fiecare rând e o nouă *faptă*, o declarație de credință pe față și fără înconjur. Este vre-un fruntaș care să poată afirma acelaș lucru, că fiecare zi a sa e o nouă *faptă*? Câte zile trec la el *sine linea*!

Și câți „frunțași” vor fi (onoare excepțiilor), cari știu să se ferească pe ascuns din calea prilejurilor de declarație pe față a credințelor lor politice, fără a pierde ceva din prestigiul credinței lor politice. O mică fereală, o boală pretextată, o afacere grabnică ce te chiamă, o scrisoare sau telegramă care s'a pierdut în mod misterios, și fruntașul

a știut să se dea într'o parte și lumea îl crede, e *datoare* să-l creadă, că el a fost altădată care, în cutare ocazie, a strigat mai tare și a fost mai „naționalist”.

Nu așa cu un ziar. Iel trebuie să se declare *totdeauna* și în orice împrejurări, căci, apare zilnic și trebuie să se rostască despre orice împrejurări și întâmplări politice. Aici pretextele nu se trec, și guturaiul nu-l poate împiedeca să „iasă”. Și fapta lui, articolul și ideia lui, nu rămân izolate, faptele unui singur individ. Iele se repetă și se multiplică de atâtea ori, în câte exemplare apare ziarul. Sânt tot atâți oameni cari citesc ziarul (sau și mai mulți), cari primesc ideea. Sânt tot atâtea minți în cari se provoacă acelaș proces de gândire, se produce și se întipărește aceiaș convingere: sânt tot atâtea inimi în cari încolțește acelaș sentiment de dragoste pentru neam, de ură împotriva asupritorilor și aceiaș pornire spre *fapte* naționale. Un ziar nu-i numai o singură *faptă*, ci un număr nesfârșit de gânduri și fapte *nouă* ce răsar pe urma lui. Fapta lui e un tată cu copii și nepoți cu generații întregi de fapte care se prelungesc ca un răsunset repetat.

„*Tribuna*” nu are numai tot atâtea titluri de drept de a aparține partidului, câte numere a scos, câte articole a

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Conu Alecu.

De I. A. Brătescu-Voinești *).

Conu Alecu, măcar că e boier eget-beget, e de „prințipuri liberale”. Dă mâna cu ori și care, — celui mai umilit când vine la dânsul îi zice să-și puie căciula în cap și-l poștește pe scaun. Când se duce la moșie cu losif tinichigiul ori cu Tilică fierarul, îi pune alături cu dânsul în trăsură.

Odată, când i-s'a îmbolnăvit Dincă, feciorul din casă, și a intrat în spital, nu era zi să nu meargă să-l vadă și să-i ducă ba țigări, ba câte ceva de ale mâncării. Cum vă spusei, e de „prințipuri liberale”. Să te ferească însă Dumnezeu să te întinzi mai mult decât socotește dumnealui că ți-se cuvine, că numai decât ți-o tae, dar știi, scurt! Și în asemenea prilejuri chipul lui blajin și zâmbitor, care îi dă o înfățișare de bătrîn bun și glumeț, așa se preface, încât nu-l mai cunoști. Mustața-i albă colilie ca și părul, i-se lasă în jos, sprâncenile negre ca smoala, i-se ridică în sus, iar de sub ele sclipește o privire care te silește să faci trei pași înapoi...

*) Ministerul de culte din România a publicat lista subiectelor propuse pentru conferințele lunare ale institutorilor. Acolo figurează și câteva „lecturi”; iar printre subiectele de lecturi se află nuvela dlui Brătescu-Voinești, „Conu Alecu”.

În zilele în cari nu e dus la vie ori la moșie, se adună cu alți câțiva bătrîni de seama lui, sub umbra teilor din grădina publică. Acolo stau de vorbă până la vremea mesei. Totdeauna are ceva de istorisit, iar ceilalți îl ascultă cu drag, că e om umblat și nimeni nu știe să istorisească mai frumos și mai cu hiaz ca dumnealui.

Iată-i. Rîsul stârnit de căderea unui om care trecea grăbit aduce aminte lu Conu Alecu de o întâmplare.

— De ce i-o fi venind omului să rîză, când vede pe altul căzând?... Sânt vr'o câțiva ani d'atunci, mă întorceam cu nevasta dela Kissingen. Finareta, când o vedea pe cineva căzând, moare... o apucă un rîs de nu se mai poate stăpâni... Eram într'o gară de prin Austria. Stam amândoi la fereastră... Un neamț înalt, mare cât un mal, venia grăbit să se urce în tren. Nu știu cum calcă și odată fleanc! se întinde cât era de lung drept înaintea ferestrei noastre; — pe urmă se scoală repede și intră în vagonul nostru. Pe nevastă-mea o apucase un rîs cu istericale... și rîzi... și rîzi... rîdea cu lacrimi. Ii șoptesc: „Stăpânește-te, dragă, asta nu se face”. Aș! mai rău. Iși pusese batista peste obraz și rîdea, mă rog de să clătina vagonul...

Cei șase bătrîni cari ascultă pe Conu Alecu, rîd și ei de se topesc. Ei cunosc pe coana Finareta și știu cât de dragălaşă e când rîde, până și acum la bătrînețe.

În vremea asta se apropie doctorul Clopotescu, băiat bun de altminteri, dar cam prea îndrăzneț, și adresându-se către cei cari ascultau,

le zice bătând pe umeri pe Conu Alecu: — Ce palavre vă mai spune boierul, de rîdeți cu atâta poftă?

Deodată chipul rîzător al lui Conu Alecu se schimbă, dar știi? la moment: mustața albă i-se lasă în jos, sprâncenile negre se urcă în sus, — aruncă mâna de pe umăr și cu o privire care face pe doctor să se retragă trei pași:

— Mă rog, rudă nu mă știu cu dumneata: — de copilărit împreună, n'am copilărit; atunci se vede că-ți sânt dator ceva, de mă bați pe umeri și mă faci palavragiu: că numai cui ești dator, te ia peste picior. Ce-ți sânt eu dator dumitale?

Și duce mâna la buzunar să-și scoată portofoliul.

Îndrăzneț e doctorul; dar sub privirea dreaptă a conului Alecu, e greu să nu-ți pierzi piuitul, mai ales când, pe chipul nici unuia din cei de față nu vezi vre-o încurajare. Bălbăie câte-va cuvinte și pleacă încurcat.

— Fie, că bine i-o făcuși, coane Alecule!

— Ei! comedia ciioroilor!...

Imi pare rău că i-o făcuși, dar te silește.

Asta e cusurul băieților ăstora: buni, deștepti, or îi știind carte multă, dar nu știu să se poarte. Nu se mai uită că ești cu părul alb. Pac! pac! mă bate peste umeri și mă face palavragiu. Păi aș putea să-i fiu bunic, bată-l pustia. Asta e ca istoria cu Hristache Glavă: d'ăia-l întrebai cât îi sânt dator.

— Dar ce istorie e aia, Coane Alecule? întrebă unul.

— Nu v'am spus-o?

scris și câte idei bune a sămănat. În fața opiniei publice ea se prezintă cu un uriaș bagaj de certificate morale: *faptele altora* pe cari ea nici nu mai e stăpână, pe cari nu le mai poate cârmui în senz antinațional, chiar de ar voi, dar a căror paternitate cu mândrie o poate reclama pentru sine. Sânt sămințele aruncate de ea, germeii ce au încolțit, au rodit și urmează înainte încă a rodi pentru neamul nostru. Ce este față cu ele sărăcicioasa listă de merite naționale a cutărui „frunțas” din Șunturug? Ce sânt faptele acelea puține și mărunte, adesea și ele produsul propagandei politice — a „*Tribunii*?”

În conștiința acestor merite și fapte, „*Tribuna*” poate repudia liniștită certificatul *formal* al apartinerii la partid, mai ales că nimeni din frunțasi nu-l poate produce și el nici nu există. Aceasta ca o nouă dovadă pentru felul excelent al organizării partidului și ca o nouă confirmare a criticelor pe cari le-a formulat „*Tribuna*” despre această organizare.

Iar când partidul va întiința lista membrilor săi și a ziarelor sale, nu mă îndoiesc că între cei dintâi cari se vor înscrie vor fi redactorii „*Tribunii*”, iar între ziarele naționale partidul va fi silit să înscrie „*Tribuna*” la locul de frunte.

Dela dl A. C. Popovici la Ioan Alexandru. În hierarhia planetară e o mare distanță de rang între Canopus, de pildă, și Soare; în hierarhia intelectuală e mare, de pildă, dela „celebrul” Belinbroke până la dl Popovici, — nu e însă tot atât de mare, în publicistica noastră politică între dl Popovici și nobilul obscurid Ioan Alexandru. Apăruți pe orizontul politice noastre în timpuri deosebite, elucubrațiile lor astăzi se aseamănă totuși atât ca intensitate cât și ca dimensiuni — și vedem alături, rotind

în perfectă armonie în sistemul astrului primordial al sferei noastre publicistice, alături — în razele de atracțiune stăpânitoare ale „*Gazetei*”.

Ioan Alexandru, răsărit fără de veste din genună, va străluci de-aici nainte spre mărirea gazetăriei românești, risipind și cele din urmă fășii de întunec ce mai stăruiau încă pe globul nostru păcătos. Un snop de raze providențiale a revărsat asupra lumii noastre de necazuri și a făcut odată și pentru totdeauna o lumină deplină. Vom ști de-acum că dl Goga nu e între rândurile «celor mai buni ai noștri», că e «un mic poseur», cu «gesturi teatrale», rob al convențiilor, că ne trimite «pur și simplu injurii și calomnii» și că și d-sa (poate în primul rând) e cauza «destrăbălării politice» dela noi. Vom mai afla, și, că «tinerii oțeliți» sând »jertfa rafinării tiszaiște» și că cu tot oțelul lor, sânt robi ai slăbiciunii. Și iarăș, vom afla că »*Tribuna*», dimpreună cu «Goga și soții au pornit o campanie de distrugere și subminare națională», atentând la demnitatea și integritatea poporului român (a se înțelege: din Ungaria și Transilvania — N. Cor.), o acțiune antagonistă, perversă și veninoasă.

Dar noua lumină siderală ne vine și cu sfaturi. Dl Goga și ziarul nostru sânt trimiși să învețe dela Sasi, unde «tinerii» nu sânt pripiți ci cu atât mai oțeliți și nu »deteriorează sau offensează cât de puțin integritatea demnității naționale, sau interesele ei!!» Ca culme apoi, bieții de noi mai sântem și turțiți, cu următoarele admonestări, prinse în două puncte de-o plasticitate sculpturală:

1. Orice interes personal, orice ambiție personală trebuie subordinată și jertfită interesului comun. Aceasta e politica noastră sinceră!

2. De dragul interesului comun treci peste micile erori și greșeli, ții discreție (! N. R.) și în caz de lipsă jertfești chiar adevărul (! N. R.) Aceasta e politică diplomatică matură (! N. R.)

Noi cei cu »interese și ambiții personale», dimpreună cu voi iubiți cititori ai noștri, cari de bună seamă aveți cu toții o justă pătrundere în rostul superior al atitudinii din prezent și a celei din trecut a acestui ziar, să admirăm în pace flacărele bizare ale noului astru din diademul «*Gazetei*», căci fenomenele optice nu sânt de toate

zilele pe cerul nostru mohorit. — — —

Un glas din Necunoscut: Pe cine să admirăm?
— Pe Ioan Alexandru.

Cu aceiaș măsură. Zilele acestea a fost numit președinte al tribunalului din Seghedin judele Nagy Aladár. Din prilejul acesta un ziar local scrie următoarele:

„Relațiile prietenești și colegiale cari leagă pe noul președinte de ceilalți judecători vor fi o garanție pentru recunoașterea acomodării oportuniste, a farsorilor goi la suflet, a „streberilor” obraznici și tendinței sterilor de-a ieși la suprafață și înfrinarea lor în aceiaș vreme când va recunoaște și recompensa după puțină ambiția, răbdarea și munca cinstită dar mai ales adevăratul talent de care sânt așa de puțin hărăziți cei ce fac parte din corpul judecătoresc”.

Cele câteva șire au revoltat însă grozav pe judecători și cu toți s'au adunat la sfat în locuința vicepreședintelui de tribunal. După câteva schimburi vehemente de vorbe, Nagy Aladár a declarat că el însuși e autorul notiței. Atunci judecătorii au părăsit locuința în mod ostentativ și au anunțat cazul prim procurorului din Seghedin, care la rindul său a transpus cauza președintelui dela tablă, pentru a cerceta dacă nu trebuie ordonat disciplinarul împotriva vinovatului.

Se vede că colegii președintelui în persiflarea publicată de ziar se găsesc vizați de-a dreptul și vreau să-și repare ambițiile jignite. Se va aduce deci o nouă definiție asupra libertății de aș exprima un jude părerea despre colegii săi și se va da totodată verdictul că un jude nu are voie să se folosească nici de libertatea presei. Cazul e foarte semnificativ și unic în felul său, căci știe doar toată lumea de câteori e călcată în picioare libertatea cuvântului de judecători, mai ales față cu noi naționalitățile, iar domnului Aladár îi vor aplica aceiaș constituție liberală, pe care dumnealui și cei de o tagmă n'au pregetat să ne-o aplice de ani îndelungați.

— **Minister de funcționari în Austria.** Din Viena ni-se anunță: Deodată cu izbucnirea crizei guvernamentale, s'au reluat și tratativele de împăcare între Cehii și Germanii din Bohemia. Tratativele aceste, însă, au eșuat fiindcă Cehii n'au voit să admită cererile Germanilor.

A mai spus-o, dar ori, c'au uitat-o, ori că le place cum o spune Conu Alecu, răspund toți într'un glas:

— Nu.

Conu Alecu înseninat la față, de par'că n'a fost de când lumea supărat, încăleacă pe un scaun și povestește:

— Trebuie să-l fi cunoscut dumneavoastră... Bulgarul... ăla, de umbla în mijlocul verii îmbrăcat în haine groase de dimie, legat la gât, și-n cap cu o gogiamite bârsană de căciulă fumurie. Dumneata trebui să-l știi, că ședea lângă dumneata, colo peste drum de hanul roșu. Unul mare, mare, cu mustațile tunse. Când vorbea, te uitai în urma lui să vezi ce copil a vorbit. Nu-ți venia să crezi că vocea aia pițigăiată a eșit din trupul lui. Să iei un trombon d'alea marile dela muzică, să-ți umfli bucele, să suflă cu puterea și să sune: piiii! ca o piculină, — așa impresie îți făcea când îl auziai vorbind... E! ăsta era feciorul unuia Glavă, pripășit pe la moșia lui unchiu-meu. Era cu vr'o câți-va ani mai mic ca mine. Țiu mințe că-l trimetea unchi-meu la tata cu donicioarele de zmeură; venia cu picioarele goale. Dela o vreme nu mai știam de el, — îl pierdusem din vedere când, hăt! peste vre-o două-zeci și mai bine de ani, m'am pomenit cu el la mine, ca să-i dau un petic de pădure de pe moșia mea. I l-am dat. D'atunci, om muncitor, i-a mers bine. Pământ nu putea să cumpere că era străin, dar îi mergea vestea că are bani. Îmi părea bine că s'a pricopsit, săracul. Altminteri cuviincios, respectuos, trebuia să-i zic de trei ori: „șezi jos”, când ve-

via pe la mine, ca să se hotărească să se așeze pe marginea scaunului... Într'o zi mă pomenesc cu vāru-meu Vasilache Matraca.

— L'am cunoscut: dela Ploesti... întrerupe unul.

— Ala, Aman-zaman! să-l împrumut cu patru mii de lei. Eu bani n'aveam la mine, trebuia să mă duc la București să iau dela depunere. Nu și nu, că lui îi trebuia chiar atunci. Mă gândeam de unde să-i găsec năpristan, când, cum eram în pridvorul casei, văd trecând pe uliță pe Hristache bulgarul. Îi bat în geam și se urcă sus. Zic: „Domnule Hristache, nu ți-se întâmplă dumitale patru mii de lei în bani, până Luni, când m'oiu duce la București să-ți aduc?” Zice: „Ba da”; și-mi aduce patru mii de lei pe care-i dau lui vārul Vasilache. Iau condeiul și-i dau o chitanță, pe cum că am primit dela el 4000 de lei cu soroc peste cinci zile.

Ca naiba! Duminecă îmi vine vierul dela vie cu știrea că s'a aprins magazia. Luni nu m'am putut duce la București, nici Marți... Marți seara întâlnesc pe Hristache al meu. Zic: „Iartă-mă că nu m'am putut ține de cuvânt, c'a trebuit să mă duc la vie”. Unde mă scutură de mână și-mi răspunde: „Nu face nimica, frate”. Mă uit la el... Mi-s'a părut cam băut; n'am zis nimic.

A doua zi începea curtea cu juri și președinte nebulun ăla de Verusi, care te osândia la amendă și nu vrea să știe. N'am putut să plec nici Miercuri, nici Joi... Vineri mă întâlnesc iar cu bulgarul. Zic: „Iaca și iaca de ce n'am putut pleca la București”. Ei! ce cre-

deți dumneavoastră? atunci am înțeles eu temeiul vorbii tatii dumnezeu să-l ierte!: cui ești dator te ia peste picior. Bulgarul, nici una nici alta, mă bate peste umeri, așa cum mă bātu doctorul: „Nu face nimic, nene Alecule”. Auzi dumneata: Nene Alecule, el mie!!! Ptiu!

— Ei și ce-ai zis: întrebă unul.

— Nimic. M'am întors repede acasă, cu gândul să apuc trenul... era prea târziu! Toată noaptea uite așa m'am perpelit. Măcar că trenul pleca tocmai la 8, m'am sculat și m'am îmbrăcat dela 5, de grijă să nu-l scap. Nevastă-mea: „Lasă că te-ei duce Luni; te condamnă Verusi la amendă”. Aș! Să fi știut că mă condamnă la închisoare și tot plecăm... De când sânt nu mi-s'a părut că umblă trenul mai încet ca la întorcere. Îmi venia să saiu din el, s'o iau la fugă, s'ajung mai repede acasă. Cum am sosit, seara la 9, zic vizitiului: „Nu deshăma și du-te peste drum la Hanul roșu la Hristache bulgarul și adu-l încoace. Să-i spui că am zis eu să aducă și o chitanță”.

S'a întors trăsura fără el; se culcase. Trimet pe fecior: „Acu să mi-l aduci! Să nu vii fără el”. În sfârșit, după o jumătate de cias de așteptare, sosește — „Ce e, Coane Alecule?” Zic: „Șezi jos și scoate chitanța”. — „Dar de ce atâta grabă?” — „Șezi”, zic. „Uite patru mii de lei. Uite și zece lei dobânda. Doispze la sută fac la 4000 pentru un an 480, — pentru o lună 40 — pentru o săptămână 10; mai poți și zece lei pe deasupra”. Se uita la mine nedumerit. Zic: „Acum

„Tribuna Poporului“

scrisă anume pentru popor.

Tot ce privește noua foaie poporală să se trimită pe adresa «Tribuna Poporului» Arad, Deák-Ferencz Nr. 20, care va avea o redacție anume.

Tot la acea adresă e a se trimite și abonamentul și anume:

pe 1 an . . . 4 cor.
„ 6 luni . . . 2 „
In România . 10 „

«Tribuna» va apărea și pe viitor în fiecare zi.

Red. și adm.

„Tribuna Poporului“.

„... Pace... Intre oameni bunăvoire“.

De Constantin Lucaciu.

Steaua neamului românesc a călăuzit pe magii redeşterii noastre din 1848 până la „Câmpul libertății“ din Blaj — acest Vifleem al românismului, — dar au fost pe urmă aleșii și în urmă răpuși fără milă și cu mari cruzimi de Irozii acestui neam.

La ieslea din Vifleem a sunat cereasca cântare „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăvoire“ iar la Vifleemul renașterii românești a răsunat imnul pătrunzător până la ceruri: „Deșteaptă-te române!“

Și spirit nou și viață nouă s'a sălășluit în truditele oase și inimi ale Românilor și lângă „lumina cunoștinței“ inimile avântate au lucrat și deschis pentru fiii poporului desrobii calea progresului, calea ce duce la menirea ce ni-sa hărăzit pe acest petec mândru de pământ ce-l locuim ca moștenire dela străbunii noștri. Lumini s'au aprins și ici și colo în întunecatul mare al vieții noastre naționale, ceața ce ne împânzea vederea s'a împrăștiat ca să putem pătrunde tainele viitorului nostru — și ni-s'a zorit acest viitor atât de mândru, atât de măreț și auriu în cât în noi s'a trezit spiritul celor mai mari și grele sacrificii.

„Irozii“ sau cutremurat de avântul nostru și temându-și tronurile și domniile, în cari să răsfățâ încă cu desfrâu, sfătuitu-s'au și neîncetat au oblicat să afle mijloacele cu cari ar putea să pună zăgaz și stavilă înaintării și progresului nostru.

Și le-au găsit și le folosesc în contra noastră cu atâta stăruință, și temeritate, încât au pus lumea în uimire. Armele lor: întunecarea minții — de o parte și învrăjbirea fraților de alta.

Legi, lanțuri moderne cari de cari mai păgubitoare ne făuresc, mărul lui Eris îl aruncă între frați, între noi, ne orbesc, ne prostesc poporul și produc ceartă și zizanie între noi.

Și mulți „păstori“ și „filosofi“ de azi ai nemului acestuia nefericit, având ochi nu văd și având urechi nu aud și în loc ca cu sacrificiu și lăpădare de sine s'aducă daruri spiritului de renaștere primesc — conștient sau inconștient — darurile danaice (primejdioase) ale Irozilor. Și deși le spune, deși le strigă cu glas pătrunzător îngerul bun al poporului oropsit ca să nu mai stea de vorbă cu ei, ci să apuce altă cale, să nu expună pericolului ieslea Vifleemului mântuirii naționale, — ei merg orbește, fac voia Irozilor și a sateliților lor ca mai mare și mai jalnic să fie vâetul și plânsul din „Rama“, din jurul ieslei mântuirii celei de atâtea veacuri așteptată. Și nu văd prăpădul, n'aud hohotul de bucurie și nu văd fețele desfigurate de risul batjocoritor cu care rînjesc — la spatele lor — în fața noastră a neamului întreg, făcut nevrednic de chiar fii lui, de Români, de „buni“ Români.

„Răsărit-au lumii lumina cunoștinței“ răsună azi de pe buzele milioanei de Români și ni-se înfioară vederea la privescarea tristă și nedeamnă a luptei dintre „lumină“ cu lu-

mină, „cunoștință“ cu cunoștință — lumină și cunoștință românească.

Sântem atât de orbiți încât nu vedem că „Irozii“ noștri seculari cu câtă dibăcie și înțelegere bine tănuită ne prostesc și aruncă zizania între noi și o alimentează? Să nu fim oare în stare să vedem că în vreme ce la noi atâtea feluri de împăcheri să alimentează, ei sânt uniți deplin și perfect când e vorba de noi, de slăbirea noastră, — că nu mai este între ei deosebire de lege, credință și confesiuni, de ținut sau provincie, de origine și stare, ci cu toții sânt una, — luminat și prost, feudal și muncitor, bogat și calic, soldat și gregar, catolic, eretic și iudeu? Cum să știu ei înțelege, cât sânt de solidari, cum țin laolaltă sub flamura „ideii“ spre apărarea situației și-a pielei lor!

...Noi neîndreptății și atacații?!...

Și noi avem idealul nostru sfânt și adevărat. Avem și flamură și am scris pe ea într'un moment de glorioasă elevațiune spirituală: „Totul pentru națiune“! Chiar și parădăm cu aceste sfinte vorbe și pe urmă ne trezim totuși cu mărul certelor în sân, La noi sânt „lucruri de fațadă și în dos cu trei milioane de desorientați, de necărturari, de săraci“. „Totul pentru națiune“ și ne aflăm cu națiunea despoliată, neîndreptățită și batjocorită; sântem robiți de patimi și de orgoliu; cari de cari mai mari și mai înțelepți, „conducători“, și nimenea ostaș de rînd; dividați în ardeleni, ungureni și bănațeni; împărțiți în mireni și clerici; sfășiați în uniți și neuniți; rupti în tineri și bătrâni, în primeniți și ramoliți: clasificați în Tribuniști, Gazetiști și Drapeliști și numai Dumnezeu bunul și răii de „Irozi“ mai știu în ce.

Să ne fie sunat oare clopotul de-apoi? Nu să poate! Nu!

Fi-vor aceste urgii deșarte un viitor trecător? Geniul bun al neamului păzi-va poporul său de cădere și înecare în aceste păcate?

Străluci-va iară cu splendoare steaua mândră a viitorului nostru, luminându-ne la toți cărarea ce singură duce la Vifleemul mântuirii noastre naționale, iar „păstori“ și „filosofii“ noștri cari după închinare la ieslea acestui Vifleem nu să sfiesc și nu să rușinează a să mai pocloni și pe la „Irozi“, dați sânt încă din coapsele străbunilor blăstemului și disprețului neamului.

Și azi când în căminele și inimile noastre în mijlocul și societatea iubitorilor noștri ne îndulcim și ne bucurăm de „răsăritul cel de sus“ să sperăm și să ne și punem cu zel și curaj la lucru, cu toții, mirean și cleric, fruntaș și gregar, laolaltă pentru idealul și viitorul nostru național, care o să vie și pe care ni-l va da Cel de sus, de vom lăpăda din inimile noastre spiritul egoismului, al fuduliei oarbe, spiritul truției, duhul de ceartă și zizanie și de vom cultiva în noi, lucrând cu zel fervent și desinteresat, stima, iubirea și înțelegerea, făcând toate și totdeauna lucrurile națiunii cu mărirea Celui de sus, cu pace și bunăvoire între noi.

Românismul în Bucovina.

O nouă gazetă românească. — Rutinizarea Românilor.

De câțiva timp apare la Cernăuți o nouă gazetă românească, numită: »Gazeta Mazililor și Răzeșilor Bucovineni«. În numărul din urmă, într'un articol intitulat »O lămurire«, se justifică publicarea acestei foi spunându-se:

»Noi nu putem năzui la formarea unui partid, pentru că terenul nostru de activitate e mărginit prin însuș programul nostru: trezirea conștinței naționale la pătura rezeșească a poporului și luminarea acestei pături, împresurată, în cea mai mare parte de elemente străine. Tot așa de puțin întemeiat ar fi a ne acuza de tendințe separatiste de clasă. Noi nu umblăm după revindicări ciocoesti, nu voim a ne separa și a ne creia vre-o poziție excepțională, privilegiată, căci știe doar oricine, că timpul privilegiilor a trecut și nu o să mai vie. Inșă, ceace voim noi e, să ne va-

Eșuarea acestor tratative va avea influență și asupra alcătuirii noului cabinet, care va avea mai mult caracterul unui minister (provizoriu) de funcționari.

Noul guvern va cere dela Reichsrath numai votarea contingentului recruților, a prelungirii privilegiului băncii comune și a budgetului.

Guvernul va continua însă tratativele cu partidele cehe pentru a și crea o majoritate parlamentară sigură. Dacă nu va reuși, — va propune Maj. Sale dizolvarea parlamentului.

*

Adoptarea convenției comerciale cu Serbia. În ședința de azi a camerei s'a adoptat, în general, proiectul convenției comerciale cu Serbia. A vorbit democratul Pető luând apărare intereselor agricultorilor și existențelor mici față cu politicianii agrarieni. Justhiștul Batthyány a vorbit în interesul marilor proprietari, aventurându-se și în divagații de chestiuni externe. A spus că contele Aehrenthal a făcut c'o mână nenorocoasă anexiunea. Ministrul de comerț, Hieronymi, după încheierea discuției în general, a răspuns tuturor oratorilor și în întâiul rând contelui Batthyány. Relațiile Ungariei cu Serbia — a spus el — chiar dacă ar fi fost influențate desavantajos prin anexiune, răspunderea cade în sarcina coaliției, după ce anexiunea s'a făcut sub egida ei politică.

Ședința viitoare va avea loc Luni, când se va începe, și probabil că se va și sfârși discuția pe articole.

Tot în ședința de azi primul-ministru și-a revocat proiectul despre prelungirea provizorie a privilegiului băncii austro-ungare.

După cât sântem informați se va intra apoi în discuția proiectului de recruți.

BCU

„Tribuna Poporului“.

Numărul acesta e cel din urmă număr poporal al «Tribunei». Incepând cu ziua de 1 Ianuarie românesc (anul nou), abonații noștri la numărul poporal vor primi noua lor foaie

să-ți spui și pentru ce atâta grabă. Nu vreau ca mâne când mă-i întâlni să-mi zici pe nume, alaltăeri mi-ai zis „frate“, ieri „nene Alecule“ și mâne, dacă n'apucăm să-ți plătesc acum, îmi ziceai „Alecule“ sadea și nu-mi place, Eu nu zic pe nume decât slugilor mele, încolo la nimeni. Ii vrea de aici încolo să fi politicos și cuvințios? bine, te primesc ca până acum cu dulceață și cu cafea; nu? Sănătate! nu te cunosc, nu mă cunoști... Te așteaptă trăsura la capul scării, poftim!, D'atunci n'a mai dat pe la mine; când îl întâlniam, mă saluta și trecea pe partea aialaltă...

Așa și cu firisonul ăsta. Îmi pare rău că i-am tăiat-o; dar iar mă gândesc că dacă nu i-o făceam așa, mâne mă bătea peste pânțele, poimâne mă trăgea de mustață... Buni băieți ăștia din ziua de azi... deștepti... or fi știind carte multă, dar nu știu să se poarte. Nu se uită la tine că ești cu părul alb. Pac! pac! te bate peste... Maică Precistă, Doamne!...

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate cel mai modern;
Supraveghiere medicală continuă (constantă). —
Telefon 88—99. Birou-central, stabiliment medical
Budapesta, B-dul Ferencz-körút 29.
Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p. m.
Director-șef: Dr. A. Cozmutza.

lădităm ca Români, să conclucăm, pe teritoriul rezeșesc, la menținerea pozițiilor noastre naționale, și să pornim o luptă pentru recăștigarea pozițiilor pierdute. Prin aceasta, năzuințele noastre fac parte din chestia generală românească din Bucovina, și merită deci nu numai a fi recunoscute ca fiind îndreptățite, ci ele merită toată atenția binevoitoare și tot sprijinul factorilor ce stau în fruntea năzuințelor noastre ale tuturor.

Va crede cineva, că facem o încercare zădărnice? Dar, trebuie să se știe, că orice răzeș de peste Prut, cât de izolat ar fi el de contactul cu centrul românesc, știe și conde, că se trage din strămoși Români, și ar fi bucuros să-și vadă copiii vorbind limba strămoșească, numai dacă ar afla în privința aceasta sprijinul necesar. Așa dar premisa principală, dispoziția ce există la răzeși, de a primi cu bucurie o acțiune de salvare din ghiarele slavismului există. Noi nu trebuie să convertim, nu trebuie să destelenim un teren părăsit, ci trebuie numai să aruncăm sămânța și să îngrijim ca această sămânță să încolțească și să crească scutită de furtuni, căci pământul e primitiv și va da roade bogate. Până acum nu s'a pornit o acțiune specială pentru recăștigarea rezeșimii ce și-a uitat limba strămoșească. Și totuși, câți din fii rezeșilor de peste Prut au arătat, în decursul studiilor și pe urmă ca persoane de stare că știu de unde se trag și unde le este locul: ei sunt Români buni, în ciuda nefastei acțiuni a timpului și a împrejurărilor ce au creat rezeșilor o stare atât de neprielnică. Noi sperăm așa dar că cu tot pesimismul ce ar putea întâmpina chestia noastră, o să facem un pas înainte spre triumful neamului românesc pe moșia străbună.

Tot în noua gazetă bucovineană găsim un articol intitulat: «100.000 ruteni pierduți» în care se polemizează cu ziarul rutean «Narodni Holos».

«Să avem înaintea ochilor, zice «Narodni Holos», că din cauza nepăsării noastre avem astăzi 3000 de alegători mai puțin ca anul 1906, iar Români, în același timp, au 15000 de alegători mai mult... Ce s'a întâmplat cu alegătorii noștri — nu e greu de ghicit. În anul 1906 au fost 67.596 de alegători ruteni, iar Români numai 51.980. Astăzi însă, în listele alegătorilor pentru dietă sânt 66.569 Români și numai 64.673 Ruteni! S'ar crede că noi am pierdut numai 16.000 de alegători în folosul Românilor! Înă din comparația numerelor vom înțelege, că pierderea noastră e mult mai mare! Vă rog să răzgândiți: Dacă în 1906 au fost la 51.980 Români, 67.596 Ruteni, atunci în anul 1910, la 66.596 Români, ar trebui să fie 86.661 Ruteni. Și pentru că listele alegătorilor arată numai 64.673, pierderea noastră face 21.988, sau în sumă rotundă 22.000 în folosul Românilor. Asta înseamnă 34 la sută, sau a treia parte a tuturor alegătorilor! Dacă considerăm că, după conscripția din 1900, în Bucovina sânt 297.798, sau arondat 300 de mii de ruteni, atunci judecând după rezultatul cadastrului alegătorilor ne amenință la conscripția ce se apropie, o strașnică nimicire, adică pierderea unei treime a puterii noastre și anume 100.000 de Ruteni în folosul Românilor».

Față de aceste insinuări ale ziarului rutean «Gazeta mazărilor și răzeșilor» îi răspunde cu vârf și îndesat.

»Cum se vede, mare groază a cuprins pe Ruteni. Dar care e adevărul? Să-l spunem noi: Dacă Rușii înainte au fost (pe hârtie) mai mulți, aveau a mulțami nepăsării Românilor și sprijinului guvernului. Dacă acum numărul Românilor a sporit, înseamnă că ei au recăștigat aceeași Rușii au ținut atâtea vreme pe nedrept în stăpânire. Dar în articolul de care vorbim, aflăm și un lucru care trebuie însemnat ca fapt și stigmatizat ca obraznicie: se zice anume că, dacă lucresc în apropiere Români și Ruteni, Români se rutenizează mai ușor și anume din cauza superiorității etnice a Rutenilor! Se știe însă că Români se rutenizează chiar din cauza inferiorității, va să zică, a prostiei Rușilor, cari nu sânt în stare să învețe altă limbă, pe când Românul în-

găduitor și ager la minte, deprinde iute limba vecinului său Rus și, îndată ce știe câteva vorbe, nu se mai gândește, că acel vecin, venind de curând, ar trebui să știe a cinsti ospetia și a se da după aceea cari l-au primit în mijlocul lor. Ruteanul însă pe lângă că e bolând și netâng e și obraznic și îi răspunde veșnic: »ia neznai« (eu nu știu). Din cauza aceasta »Narodni Holos« e ridicol de tot, când se vaită că o sută de mii de ruteni se pierd. Să nu aibă grije, buruiana aceasta nu se va stărpi cât îi lumea!

Tot în chestia rutenizării Bucovinei:

»Profesorul de universitate d. Roschmann, constată pe baza statisticii oficiale, că în Bucovina e numărul băieților (bărbaților) mai mare decât al fetelor (femeilor) și se miră, că fenomenul acesta se găsește și în părțile rutene ale țării, deoarece el se află numai la popoarele romanice inclusiv Sârbii și Bulgarii, pe când la toate celelalte popoare, așa dar și la Rutenii din Galizia de est e numărul fetelor mai mare decât al băieților. Faptul acesta se explică numai prin rutenizarea Românilor bucovineni».

Cutremur de pământ.

Prăpădul din Asia de mijloc.

Aparatele seismografice dela toate instituturile meteorologice din Europa au semnalat ieri un puternic cutremur de pământ care se părea că a avut loc la o distanță de vr'o 5100—5800 kilometri. Părerile celor pricepători sânt de acord asupra faptului că catastrofa aceasta întrece cu mult în dimensiuni nenorocirea dela Messina sau groaznicul cutremur de pământ care acum câțiva ani a năruit orașul San-Francisco.

În numărul nostru de ieri am amintit cu dinadinsul știrile ce am primit asupra catastrofei, dar până târziu în noapte nu se știa nimic cu siguranță în ce parte de pământ s'a descărcat această nouă urgie venită de sus. Cele dintâi combinații spuneau că cutremurul a avut loc cu siguranță pe un contingent străin de al nostru. Câteva telegrame primite din Petersburg și Moscva spun că nenorocirea ar fi avut loc pe platourile din Caucaz, dar cu toată distrugerea și prăpădul oamenilor de aici se pare că aceste părți de pământ au fost atinse numai de extremele curente de sbatere ale pământului. Prin urmare putem deduce că nenorocirea a avut loc mai adânc spre țară, probabil după calculul observatorului din Viena, în Taskend sau pe platoul Pamir, ori în Kasmir sau mai probabil în Turkestanul chinez, căci toate locurile indicate de pomenitul observator abia ating cifra de 4500—7000 kilometri de Viena.

În orice caz însă ne putem aștepta la grozăvia nenorocirii, pe care o mărește în parte și nesiguranța, căci până în prezent nu se știe nimic pozitiv asupra celor întâmplate. Probabil că catastrofa a avut loc în regiuni nelocuite de oameni, dar nu e exclus ca vehemența cutremurului să fi distrus orice mijloace de comunicație până și conductul de telegraf, cu ce s'ar explica și întârzierea știrilor. Cazul ar fi cu atât mai înfrântor căci vor trece zile întregi la mijloc până se va ști ceva cu siguranță și se va veni în ajutorul victimelor.

Cele dintâi știri.

Târziu a sosit o telegramă din Petersburg cu următorul conținut: Cutremurul a avut loc în Turkestan și asupra catastrofei au sosit din Taskend următoarele știri:

Aici s'a observat în zorii zilei o sbatere a pământului care a ținut mai multe minute. În aceeași vreme a fost semnalat la Wierny un cutremur care a ținut cinci minute și a distrus o mulțime de case. Mai mulți oameni au fost apucați supt clădirile năruite, dar nu se știe nimic asupra numărului lor. Comunicația cu localitatea Deharkent a fost întreruptă brusc. La orele 4.23 s'a semnalat un puternic cutremur de pământ în Kopal, cărui i-au urmat câteva sbateri mai potolite. Prin multe părți s'a deschis pământul până în adâncuri. În aceeași vreme a avut loc în partea sud-vestică din Auliyeata.

O telegramă ulterioară spune că cutremurul a ajuns și în Taskend. Populația câtă nu și-a pierdut cumpătul a părăsit orașul și și-a căutat refugiu pe câmp. Orașul funegă în ruină, zidurile cad cu vuiet prelung și animalele aleargă alături de stăpâni pe ulițele pustii negăsind nici o scăpare. Orașul e un morman de piatră aformă. Pe sub uriașele ziduri se văd stîrvuri omenești strivite complet.

Patruzeci de oameni au murit surprinși de primejdie.

Scrisori din București.

Protestul contra măcelului dela Galați. — Mijloace de pedepsire. — Boicotarea fabricanților Unguri. — Noul pod peste Dunăre. — Diverse.

București, 21 Decembrie.

Oi câte plezi! ar pune în calea dezvoltării noastre frășii acel caru ne vor moartea, suntem și vom rămâne un singur popor cu viața noastră națională, cu dorurile, cu visurile noastre, cu limba noastră. Cuvântul eremitului din Carpați: Uași vă în slojiri, a avut un adânc răsunet până în cele mai îndepărtate hotare ale românilor. Dacă în multe privințe unitatea noastră culturală lasă de dorit, dacă împrejurările ne au împărțit în atâtea țări sub oblăduirea atâtor popoare de multe ori inferioare în ce privește calitățile sufletești, cari nu se pot compara cu ale unuia popor de rasă latină, — atunci când e vorba de simțire suntem una, suntem un neam unitar, pe care nu este putere omenească ce l'ar putea desbina. Această strigăt de durere din cutare sat al Macedoniei ce acum începe a se trezi la viață, aceluș sânge vărsat de cuțitul ucigaș al banditului grec sau bulgar, va produce acelaș rezonanț alci ca și acolo, la Prut ca și la Murăș.

Strigătul de durere al văduvelor și al orfanilor dela Galați și Tâlna a produs acelaș legitimă indignare pe tot cuprinsul pământului românesc. Crima dela Galați a produs acelaș orocare. Acelaș adânc dispreț față de hienele păiate de sânge l'a simțit un neam întreg, un neam ce și așteaptă de mult visata zi de sărbătoare. Și dacă acolo, unde, ar fi trebuit, protestul nu s'a ridicat tumultuos și zguduitor, căci nu s'a putut, sufletul românesc a dat în aceste părți expresie durerei și indignării sale pentru răstignirea mucenicilor dela Galați.

La Craiova s'a ținut Duminica trecută cea dintâi întrunire de protestare cum s'a raportat și în «Tribuna». Vor urma, fără îndolală și al'e orașe.

Intruniri și proteste. Discursuri și moțiuni am mai văzut. Dar care este mijlocul de a face să se simtă răzbuarea sufletului românesc rănit și jignit de brutalitatea hienelor? Există un mijloc de a pedepsi pe ucigași? Da. Există. Și comitetul format la Craiova a găsit mijlocul cel mai potrivit. A fost hotărârea de a stăru verbal și în scris pe lângă toți Români convingând de stințența unității noastre sufletești de a nu mai cumpăra nici

DUDÁS SÁNDOR

cojocar în

Kolozsvár, strada Unio Nr. 12.

Pregătește tot felul de articoli aparținători acestei brange, în preț favorabil precum Bitușe de călătorie, tocuri pentru picioare, lânării, cojoace pentru bărbați și femei, după modele franceze și engleze, colilere, manoșane, etc. Mare depozit de covoare de lână. Cumpăr tot soiul de blănării de vânat.

un fel de marfă, ca mașini agricole și articole de industrie provenite de la fabricanții unguri. Spre acest scop s'a lansat un apel către societățile femeilor române, cerându-le concursul.

E răzburarea cea mai legitimă, cea mai eficace pe care înmoșii membrii ai comitetului craiovean au pus-o la cale. Și, având în vedere seriozitatea și stăruința acestor demni băb-ți, credem că vor reuși să determine în întregă țara românească acest curent. Să nu se mai cumpere nimica de la fabricanții Unguri, de la frații acelor, cari ucid mișelește pe frații noștri. După cum deviza leșilor era în timpul lui Creangă. *Nici un ac de la Jidani*, astfel în viitor deviza oricărui Român din regat să fie: *Nici un ac de la frații ucigașilor!* O cere aceasta demnitățile noastre naționale jignite. O cere sângele nevinovat, care a început să în roșească valurile O-tului ardelean, ducând dăra de sânge, care își cere pedepsirea ucigașilor, până departe, la frații, cari li înțeleg glasul. O cere și se va face.

Un nou pod este pe cale a se construi peste Dunăre, având a lega România cu statele din sud, unde s'ar putea forma admirabile debușuri pentru comerțul românesc. Ziarele cer ca acest pod să se facă în timpul cel mai scurt, căci orice întârziere ar fi în pagubă României, care are tot interesul de a se afirma în Balcani, ca țară comercială. S'a observat că în felul acesta România ar a duce serviciul unor state cari de mult tind a și își influența spre răsărit. Observarea nu poate fi îndreptățită. Popoarele balcanice s'au deșteptat la viață națională și orice încercări de cucerire ar fi zadarnice.

Ca nivel cultural România stă în fruntea statelor din răsărit. La universitățile românești și au făcut studiile cel mai de seamă dintre conducătorii popoarelor învecinate. România a exercitat asupra lor o influență culturală destul de mare. Acest rol trebuie să și-l menție, căutându-se în același timp a și strânge relațiile cu aceste popoare prin tratativele comerciale, prin înlesnirea comunicației cu ele.

De câteva zile ministrul de externe al Serbiei, Milovanović se află în București. În acest timp el a vizitat pe d-nul prim ministru I. I. C. Bălanu și pe d-nul ministru de externe Djavara. Astăzi d-nul Milovanović a fost primit în audiență de M. S. R. gele. Ministrul de externe al Serbiei va rămâne în capitala României încă vre-o câteva zile. Aici are rudenii după soția sa, care e din familia Ghermani, unele ziare dau a acestei vizite oarecare importanță politică. Adevărul este că vizita are un caracter particular.

Zilele aceste s'a constituit la București o societate, sub numirea «Sindicatul român» care are menirea de a controla administrația și contabilitatea moșilor cultivate în regie de proprietarii lor, cari domiciliază în străinătate. Pentru a eștia ar fi ceva mai bun de făcut. *Coresp.*

Cultura țărâncei române.

Ziarul nostru în repetite rânduri a consacrat articole călduroase unei chestiuni căreia până acum nu i-s'a dat la noi aproape nici o importanță. E vorba de »Cultura țărâncei române« și de »Cea mai națională țovărășie«. Ne bucurăm că Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoara s'a hotărât să ia inițiativa unei propagande mai largi pe acest teren. (Publicăm la acest loc apelul ce l-a adresat instituțiilor noastre financiare, convinși că acest apel va afla răsuneț la cei cărora se adresează).

În numele țărâncei române, apelăm iarăși la inimile generoase, cerind sprijin și ajutor, pentru

a menține și desvolta arta noastră populară, a cărei reprezentant tipic este femela noastră din popor.

La toate națiunile, individualitățile lui etnice sânt păstrate ca comoară nestimată, formând un tezaur prețios al manifestării sale naționale.

Așa fiind la alte popoare, cu doară mai puține însușiri tradiționale, noi Românii, pe cari prove dința ne-a înzestrat cu un popor cu multe calități superioare, datori sântem a le cultiva cu scumpătate.

Un grup de femei însufețite de tradiționala frumuseță a industriei noastre populare alcătuiesc »Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoara«.

Naainte cu patru ani această Reuniune a înființat și susține de atunci »Atelierul de feseturi și cusături românești la Orăștie«, dând existență cinstită la 10-15 țărânce anual, cari prin munca lor produc adevărate lucruri de artă, ținute toate în cel mai curat stil românesc.

Numărul țărâncelor harnice, cari reclamă aplicare la Atelier, este însă mult mai mare. Și am putea aplica încă multe mâini sîrguincioase, dar în lipsa unui local potrivit, trebuie să ne restringem la un număr limitat de lucrătoare.

Atelierul din Orăștie, departe de-a fi o instituție locală, a devenit, prin străduințele sale, îmbrățșat de dragostea și interesarea întreg publicului românesc.

Pentru a putea lărgi cadrele acestui Atelier, care propagă portul nostru pitoresc, trezind astfel sentimente amorțite, în cele mai expuse părți ale românismului, introduce în casele și bisericile noastre podoabe neîntrecut de trainice și frumoase, apelăm la sprijinul tuturor oamenilor de bine.

Deva, la 10 Decembrie n. 1910.

Cu deosebită simă

Dionisiu Ardelean, Etena Pop Husszu-Longin, secretar, prezidentă.

Mișcarea noastră teatrală.

— O nouă filială a Societății teatrale. —

Lăpușul unguresc, 1 Ianuarie 1911.

Inteligenta română din Lăpușul-unguresc și jur a organizat în 14 Decembrie 1910 st. n., în urma stăruinței calde a d-nului director artistic al fondului de teatru român, Aurel P. Bănuțiu — care ne a onorat și pe noi cu plăcuta și prezentă — o filială a fondului de teatru român.

Comitetul filial s'a constituit în modul următor:

Președinte; Dr. Ioan P. Olteanu adv., secretar: Dr. Ioan Petruțiu, cand. de adv., casier: Nicolae German, contabil la »Lăpușana«.

Membri în comitet s'au ales d-nii: Dr. Gavril Buzura adv., Dr. Valer Muste, medic cercuș, Vasile Duma și Vasile Muste, protopop — Lăpușul unguresc.

S'au înscris următorii:

Membri fondatori: Dr. Gavril Buzura adv., Dr. Ioan P. Olteanu adv., Dr. Valer Muste, medic, — Lăpuș.

Membri pe viață: Augustin Pop, adv., Vasile Muste, Protopop gr.-cat., Vasile Duma, protopop gr. or., D. Aurel Pop, cand. de adv., Dr. Ioan Petruțiu, cand. adv., Nicolae German, contabil, Teofil Grigorescu, Inv., Lăpușul-unguresc, Ioan Olteanu, preot, Saclu-de sus, Gregoriu Popescu, preot, Saclu-de jos, Gavril Muste, preot, Corven, Augustin Cupșe, preot, Cupșeni, Cornel Cozma,

Inv., Rogoz, Gavril Cristea, Inv., Burcuț, Const. Manu, Inv., Boereni, Gavril Nechita, Inv., P. Teritea.

Meritul, că în cercul nostru instituționa ceașta a câștigat atâtea aderenți și sprijinitori sinceri, revine simpaticului director, d-nul Aurel P. Bănuțiu, care a știut însufleși pe cărturarii noștri!

Să dea Dumnezeu ca și la noi, însufleșirea și dragostea pentru fondul de teatru să pătrundă cât mai în grabă și în părți cât mai largi.

Coresp.

Din străinătate.

Agitații revoluționare în Baden. În marele ducat Baden s'a produs o mare fierbere în urma unei foi volante ce s'a împărțit în toate casărmile ducatului. E provocată întregă armata să ia parte la revoluție și să refuze ascultarea superiorilor în ziua aniversării nașterii împăratului, care va fi în 27 I. c.

Foia volantă se termină cu următoarele cuvinte: »Răzbunare pentru 1848—49 și 1866. Poporul e pe partea noastră«.

Cu răspândirea acestei foi volante e bănuțit partidul social-democrat, care însă declară, că e o mistificare l-a m'jloc, căci partidul n'a lucrat nimic în direcția aceasta.

Situația în Portugalia. Toate știrile despre revoluția din Portugalia se reduc la simple minciuni. Desmințirile categorice și lămuririle date de cei competenți precum și de trimișii speciali ai marilor ziare au adus lumină asupra situației. Tot svonul a fost mai mult o răzbunare a prietenilor bărbaților regimului trecut ajunși în situații compromițătoare și critice.

S'a descoperit anume mari delapidări săvârșite de ei. Judele de instrucție a ordonat numai decât arestarea membrilor direcțiunii creditului urban precum și a membrilor comitetului de supraveghere. Comisia însărcinată cu luarea inventarului averii publice a dat de abuzuri nemai pomenite, săvârșite în detrimentul statului. E aproape de necrezut, cum s'au ridicat la milioane micile delapidări. Așa se amintește de un mandat de 20.000 franci, pentru achitarea unei preținse datorii la bursă a Casel domnitoare. Un alt mandat de 4.000 franci escomptat pentru nenorocirii potopului, însemnat ca un dar personal al Regelui.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 5 Ianuarie n. 1911.

— Pomul de crăciun al copiilor săraci. Azi, la orele 11, a avut loc în școala românească centrală din loc împărțirea de haine la elevii și elevele sărace de la școlile românești din Arad.

Serbarea aceasta a avut un caracter, am putea zice, familiar. Au asistat la ea cei ce și de altădată poartă grijă și de ei; învățătorii lor, apoi membri comitetului parohial, 3 reprezentante ale Reuniunii femeilor române și câțiva oaspeți — o intimă serbare »a dragostei și iubirii«, cum a spus

REYAY és BENEDEK,

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 39.

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostasă și icoane sante etc.

Lucrează iconostase, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

res decât ori care dată din statisticele economice, fără care nu poți avea vre-o îndrumare pe cărările vieții economice. *Scurt*: pe terenul economic — fie vorba de practică ori de teorie — ne lipsește intuiția trebuincioasă și ne lipsește orice organizare.

Intreaga noastră muncă și organizație economică rînduită începe și se sfârșește cu cele vre-o 200 bănci românești — cu toate că băncile sînt numai mijloace și nu ținte în viața economică a unui neam, care vrea să aibă o viață economică națională.

O altă îndrumare în acest ram de activitate, reclamat de toate interesele noastre — ni-se impune cu forță elementară.

Ici-colea se și observă o sănătoasă pornire în direcția asta.

Această pornire dorim să o sprijinim și noi, cât ne îngăduie modestele puteri și de aceea nesocotim greutatea începutului și ori ce jertfe ni-s'ar cere și promitem să dăm în ziarul acesta poate zilnic informații economice, ce credem că se impun în cadrele preocupărilor economice ale neamului nostru.

Intreaga noastră muncă modestă o clădim pe următoarele credințe și principii:

1. Munca și organizația noastră economică, până când vor dăinui stările politice de azi nu — poate fi așezată decât pe temelia națională. Principiul național și cel mai intransigent șovinism trebuie să călăuzească între-gă acțiunea noastră economică — căci altcum la ce ne am mai ținea de vorbă: »nici un ac — dela străin«.

2. Interesele materiale nu e permis să fie ocrotite nici un moment în paguba intereselor de ordin moral. Căci bunăstarea materială noi o dorim numai ca mijloc pentru întruparea și dezvoltarea noastră culturală, socială și politică, vrînd să scoatem biruitoare și aici năzuința »prin noi înșine«.

3) Ca mijloace pentru prestarea și organizarea acestei munci, pe lângă năzuința ca fiecare fiu al neamului nostru să fie pătruns de faptul că el e un factor în viața economică a neamului său și prin el al țării și al omeniei — noi credem că cele mai puternice arme pentru organizarea și dezvoltarea vieții noastre economice ni-le oferă cooperarea și anume cu rînduirea de jos în sus, dela sate la orașe.

4. Ca să ne putem cu toții înșirii sub steagul luptei economice — găsim că e bine ca înainte de toate să fim cu toții împrietiniți cu chestiunile ce să ogîdă în viața economică, fie a este de principii, fie de cea mai mică activitate, fie că reprezintă cel mai neînsemnat moment ori fapt economic.

Ca să ajungem aceste ne luăm și noi partea de muncă și voi întreține rubrica de față cu tot felul de știri și informații din viața economică. Din vreme în vreme vom comenta dintre știri ori vom scrie câte un articol informativ ori cu material pentru discuție în domeniul economic.

Ori cum ar reuși încercarea noastră, o declarăm dintru început că o facem cu cea

mai curată intenție și cu gândul cel mai bun — numai și numai ca o modestă contribuție la dezvoltarea economică a popoului nostru.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 4 Ianuarie 1911.

Prețurile cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu	
De Tisa — — — — —	23 K. 05
Din comitatul Albei — — — — —	22 « 30
De Pesta — — — — —	22 « 80
Bănățesc — — — — —	21 « 85
Dunărean — — — — —	22 « —
De Zimoni — — — — —	20 « 70
Cucuruz — — — — —	10 « 60
Secară — — — — —	15 « —
Ovăs — — — — —	16 « 68

Incheierea la orele 1 și jum.

Prețurile sînt a se socoti după 50 klg.

1911 grâu pe aprilie — — —	11 K. 09
1911 grâu pe Maiu — — —	11 « 01
1911 grâu pe Octomvre — — —	10 « 62
1911 secară pe April — — —	7 « 78
1911 ovăs pe April — — —	8 « 41
1911 cucuruz pe Maiu — — —	5 « 57

BIBLIOGRAFII.

Cărți poștale ilustrate pentru gratuități de anul nou:

- Copil gratulând à 14 fileri.
- Chipuri hazli à 8-10 fil.
- Dame frumoase cu copil à 14-16 fil.

La Librăria Tribunei se pot căpăta următoarele

Cărți de rugăciuni.

Ciaslov (Orologion) leg. roșie	2-40
« « leg. piele roșie, aurită	4—
« « leg. roșie	2-10
« sau Orologiu « «	1-90
Manual de cîntări bisericești sau Octoiul mic leg. piele roșie	3-20
Manual de cîntări bis. sau Octoiul mic leg.	1-60
Octoiul cel mic	2—
Cele opt glasuri sau octoiul cel mic	1-50
Acaftistul preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni legat în piele roșie	3-20
« leg. în piele neagră, aurită	4—
« « « brună, neagră și lila cu negru	5-20
« leg. pînză neagră, aurită	1-75
« leg. pînză roșie	1-70
« leg. de os alb foarte frumoasă	10—
« de piele brună	10—
« im de os, albă	2-75
« prea sfintei Născătoare de Dumnezeu și alte acaftiste și rugăciuni foarte evlavioase și de folos	1-20
Patima moartea Domnului și Mîntuitorului nostru Isus Christos. Legătură neagră aurită	2—
Icoana sufletului. Carte de Rugăciuni și cîntări bisericești leg.	1—
« « leg. pînză albastră.	2-60
« « « în piele	3-20
« « « catifea bordo cu copcii foarte frumoase	5-60
Rugăciunile școlarilor și cîntări bis. pentru școalele populare romine. Alese și întocmite de N. Ștefu, inv.	—50
Mărgăritarul sufletului. Carte de rugăciuni și cîntări întocmite pentru toate trebuințele vieții leg. roșie și vinată	1—
Mărgăritarul sufletului leg.	1—
« « « pînză	2-60
« « « piele	3-20
« « « în catifea	5-60
Mîntuirea sufletului. Carte de rugăciuni către preasfinta Născătoare de Dumnezeu și domnul	

nostru Isus Christos.	—30
Carte de rugăciuni în folosul tinerimei de un prieten al copiilor, ed. II-a complectată	—2
Cărtică de rugăciuni către Preasfinta Născătoare de Dumnezeu prea felositoare pentru tot creștinul	—30
Taina celor douăsprezece Vineri mari și rugăciune pentru vremuri grele	—30
Visul Precuratei și preasfintei Născătoare de Dumn. urmat de cele mai frumoase rugăciuni	—20
Visul Născătoarei de Dumnezeu ce l-a văzut mai înainte de răstignire	—30
Epistolie a d-lui nostru Isus Christos ce a trimis-o Dumnezeu din ceriu	—30
Cartea Sf. Antonie de Padua	—30
Sfîntul Antonie de Padua, pînea Sf. Antonie	—20
Isvorul îndurărilor sau onoratul paraclis	—20

Poșta Redacției.

Vaslova. Invitarea la producțiunea dv. teatrală n'o putem publica, fiind tipărită în tipografie străină.

Mehadia. Acelaș răspuns.

V. I. C Sînt prea multe greșeli de îndreptat. Nuvela denotă însă talent. Poate de altădată.

Ab. 1513. Cam de 40 de ani. Trăiește în București. E numai scriitor. »Fantazii«, 1 coroadă 50 filer. (plus 20 fil. porto.) Se găsește și la librăria noastră.

Cornel. A. Iulia. Iți mulțumim pentru rîndurile frățești și călduroase.

Poșta Administrației.

Trifon Ruian Székesut. Am primit 4-50 cor. pe anul 1910

Daniel Dumbrava Marosoroszfalu. Am primit 4-50 cor. abonament pe anul 1910.

Redactor responsabil: Iuliu Ciurgiu.

»Tribuna« Institut tipografic, Nichia și com.

2 culegători tipografici

se primesc imediat în tipografia Tribuna.
Leafă după tarif.

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,
Arad, vis-à-vis cu casa comitatului.
Palatul Fischer Eliz. Poarta II.
Consultații dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți

mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Spectacolul Timișorii e magazinul de haine gata pentru bărbați și copii al lui

Henrich Schul & Comp.

din Timișoara, centru, stada Kossuth Lajos 21.

În noul magazin de haine deschis în palatul Băncii de economii Timișoara-Josefstadt se află haine și paltoane gata dela cele mai ieftene până la cele mai fine și la ultima modă pe lângă prețuri fixe moderate.

Magaz'nul poate fi privit oricând, fără nici un obligament de a cumpăra.

Premiat cu premiul I la București în 1904.

SCULPTOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni preoți și învățători precum și întreg on. public român următoarele:

Ca sculptor de lemn sunt în poziție să servesc în orice vreme cu orice fel de lucru de sculptură și mășart pentru sfintele noastre biserici creștinești d. e. :

Iconostase (Temple) Străni, Tro-nuri, Scaune, Chivote, Răpizi, Uși, Cadre, etc.

în orice stil ș'ar recere, cu cele mai moderate prețuri. Construiesc PLANURI după dorință. Pentru toate lucrurile uole iau garanția deplină că sunt de prima calitate atât ca lucru cât și ca artă.

Atrăgând atențiunea on. public asupra împrejurării, că chiar buna cuviință ar aduce cu sin e ca bisericile noastre românești prin măestri români să se în-frumuseze

Rog bunăvoința în special a onor. oficii și comitetele parohiale.

Cu tot respectul semnez

I. Iuliu Bosios,
sculptor și arhitect în Berliște,
poșta Jâm (Banat).

Promovat cu distincție de școală de sculptură.

Atelier propriu de ornamentație artistică.

Caut doi învățăcei

cari posed limba română și maghiară și posed barem una clasă gimnazială, pe lângă condițiuni de tot favorabile.

Traian Baiev,
comersant în Zalatna.

Cele mai bune

Vinuri de deal,

te găsești la Iulius Dános, producător de vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:

Vin de masă prima calitate, azuriu Cor. 50.—

Vin de Rizling prima calitate > 54.—

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 56.—, 60.—, Vinuri : Schiller Cor. 50.—, Vin roșu (Bikavér) 80.— și 90.— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de im-prumut, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu calant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame :

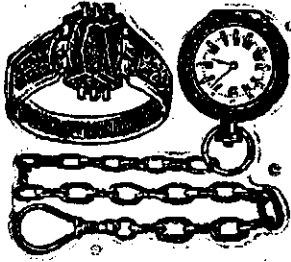
Iulius Dános,

mare producător de vinuri
Világos (Șiria, Arad m.)

Un hărmasar

de 4 ani, comissat, se află de vânzare.

Doritorii să se adreseze lui Iosif Vanc,
Gașa, up. Világos (cott. Arad)

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

clasnocar și gluvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de

tofelul de clasornice de aur și argint

precum și clasornice de metal și nickel

Artificii de argint de China.

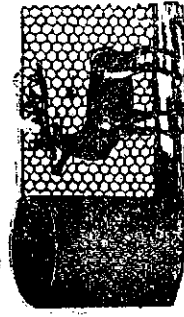
Ochelari și zwickeri de Rathenov.

Articole optice de aur și argint.

Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștiințos.

Fabricație din țară prima calitate!
Stoboare de sârmă
tari și trainice!

În atenția arhitecților, agronomilor, prietarilor de vii, p-vile grădini, terenuri de vi-nătoare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă
BUDAPESTA, VI., Aréna-ut 126 sz.

Telefon 120-89. — — Telefon 120-89.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

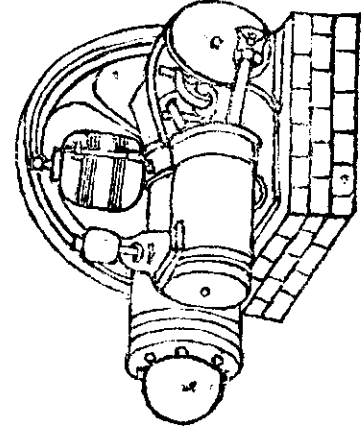
!! Cele mai frumoase rețete !!

Prețuri ieftine!

Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coș-nițe pentru nisip, burlane pentru schintei, coș-nițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și stori-ruri pentru ferești de orice mărime.

:: Liste și prospecte de prețuri se trimit gratis. ::

Motor cu olei brut. Nou-tate!

Cea mai contabilă putere motorică. Cea mai ieftină uzină! Garanție necondiționată. Prețuri și condiții favorabile. Fără mașinist! Nu ex-plodează. Nu e expusă focului. Nu e supți inspecția financiară. Nu are cazan. Funcționare simplă. Punem mașina la dispoziția oricărui individ acreditabil, fără nici o cheltuială, pentru a se convinge că face cel mai bun și cel mai vrednic de încredere serviciu. Prospecte de prețuri dela 2-60 PH gratuit.

PÁLFY TESTVÉREK

turnătorie de fer și fabrică de mașini în
SEGEDIN-SZEGED.
Fondat în Anul 1807. Distins cu 20 medalii de aur.

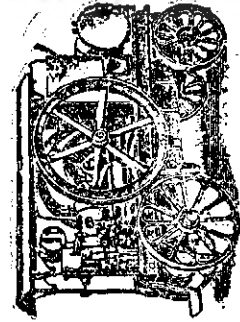
Agronomii își pot face cumpărăturile în condițiunile cele mai avantajoase la magazinul economic și de unelte al lui

Kálló István és Társa

Telefon No. 850.

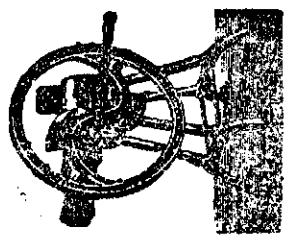
Oradea-mare—Nagyvárad

Teleki-u. No. 9,

Are în depozit, pe lângă avantajoase condiții de plată, tot-felul de mașini industriale și agricole, aparate, unelte, oleiuri, saci, mușamale funii motoare, automobile, stropitori etc.

Cereți prospecte. — Expediție gratuită. — Corespondență în limba română. —

Avis!

La **FĂGEȚANA** institut de credit și de economii ca societate pe acțiuni în Făget (Facset), *contra unei rate săptămânală de 1 coroană și a unei taxe de asigurare minimală (niște fileri) își poate asigura tot natul (bărbați și femei), care e în etate între 20—60 ani și intră ca membru în secțiunea »Depuneri încopiate cu asigurare de viață«* introdusă la susnumitul institut —, suma de

1000 coroane adică unamile coroane.

Primirea atarnă însă, dela rezultatul vizitării medicale.

Depunerea minimală e săptămânal 1 coroană, contra căreia se asigură 1000 coroane și depunerea maximală e săptămânal 50 coroane contra căreia se asigură 50.000 coroane pentru ajungerea termenului de 15 ani, sau pentru cazul de moarte înainte de împlinirea acestui termen.

Deci contra unei depuneri săptămânală minimală, la tot natul l-se dă prilejul de-o parte la acela, ca să și agonisească o sumă considerabilă, cu care își poate asigura tratul liniștit în viitor, iar de altă parte aceia că la cazul de moarte, familia sa, să aibă capitalul de lipsă pentru tratul vieții.

Pe baza acestor depuneri institutul „Făgețana“ acoardă și împrumuturi. — Femei și bărbați, tot o formă de taxă de asigurare plătesc. — Membrii din provincie primesc ceuri cu cari pot plăti gratuit taxele. — Informațiuni mai detaliate, la cerere se dau gratuit.

Plătirile se solvesc săptămânal sau pe mai multe săptămâni înainte, și din partea institutului se manipulează ca depuneri și se fructifică cu 4% interese.

Acestea depuneri orișicând se pot abziece și în acest caz — cu considerare la regulamentul referitor la acest ram de operațiune, suma depusă, se estradă deponentului cu interese cu tot.

La cazul că deponentul în decurs de 15 ani își plătește ratele regulat, la finea anului al 15-lea — după fiecare rată săptămânală de 1 coroană, primește câte 1000 coroane dela susnumitul institut.

Iar la cazul, că intervalul de 15 ani orișicând ar înceta din viață, chiar să fi plătit și numai o singură rată, — după fiecare rată săptămânală de 1 coroană, primesc următorii lui legitimi, sau persoana în favorul căreia s'a asigurat, câte 1000 de coroane, la 30 zile după documentarea încetării din viață a deponentului.

Suma scadentă cu încetarea din viață a deponentului e asigurată de cea mai mare societate de asigurare Olaneză »Algemeene Maatschappij van Lebensverzekering en Lijfrenten« din Amsterdam (reprezentanția pentru Ungaria în Budapesta) și se plătește prin »Făgețana« institut de credit și economii în Facset.

„Făgețana“

institut de credit și economii în Facset.

Zaharie Bârsan:

**Impresii
de Teatru
din Ardeal**

à 2 cor.

(10 fileri porto)

: Se poate că-
păta la Librăria
Tribunei Arad.

Nou! In Arad n'a mai existat încă! Nou!

In strada Forray (Palatul contelui Nádasy) s'a deschis deja o întreprinsă americană electrică de —

Tălpuire repede

Prețurile:

Tălpuire și călcăie bărbătești numai C. 2.40

" " " femeiești " " 2.—

" " " pentru copii " " 1.60

Roagă binevoitorul sprijin

Szabolcsi Farkas.

Telefon 66—82.

FISCHER TESTVÉREK

■ lustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
■ pictură specială pentru geamuri de biserică. ■

BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi **culorarea în sticlă ori mozale** a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

== Mare depozit de sticlă în plăci. ==

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66—82.

Voiești a economisa bani?

Voiești și D-ta să cumperi marfă bună ieftin? cercetează deci **magazinul de ghete, pălării și modă pentru bărbați a lui Korányi**, pentru că numai aci se poate cumpăra mai ieftin, **marfă bună și frumoasă.** — În interesul propriu să vă convingeți și să fiți atenți la firmă!

Korányi Jenő

Arad, Szabadság-tér 3.

(Fosta localitate alui Winternitz)

Prețuri scăzute!

Ghete tari pentru murcitori
manufactură dela fl. 2.60
Box-Bergsteiger dela 3.75
Box american sau Chevro
dela fl. 6.50 în sus.

Ghete cu șirete pentru dame
dela fl. 2.70 în sus.
Ghete box cu șirete p. dame
dela fl. 3.50 în sus.
Ghete p. copii, băieți și fete
deja dela 80 cruceri în sus.

Foarte mare asortiment de ghete p. baluri.

Ghete pentru bărbați, femei copii, fete și băieți de toffelul și de tot prețul.

Mare depozit permanent de cele mai noi pălării, cravate și toffelul de albituri.

HOFFMANN SÁNDOR, Arad, Edificiul Teatrului.

Mare asortiment de:

Confecțiune p. dame

și

Paltoane de iarnă pentru băieți.

Stofe, catifele și materii pentru vestminte de casă.

Barcheturi, Tenise, Pânze și Albituri.

Cumpărare ocazională de câteva bucăți de

COVOANE PERZIANE.

Se primesc și doi învățacei buni.

Prima fabrică de casse și mașini din Ungaria

I. Anheuer, Timișoara.

Casse

de cea mai nouă construcție
sigur e contra focului și spargerii.

Casse cu pantere de oțel, tresoare și autrepozite
panterate cu deplină siguranță contra spargerii.

Casse pentru cărți din asbest.

Panțerarea locatelor pentru casse.

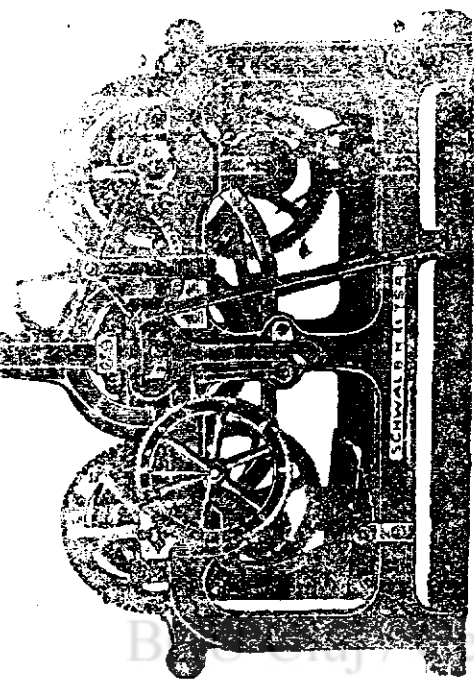
Uși și ferestri panterate pentru institute de
bani, cea mai nouă construcție.

Preț-curent ilustrat se trimite gratis și franco acasă

**SOUWALD KALMAN ES I^{PA}
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32.**

Cea mai mare fab-
rică de ceasornice
de turn din Ungaria
Telefon No. 63—47.

Expoziție permanentă
de ceasornice de turn.
Privilegiu excepțional.
Nenumărate adrese
de recunoștință și di-
tincțiuni.
Preliminar gratuit.

Celebrele motoare originale

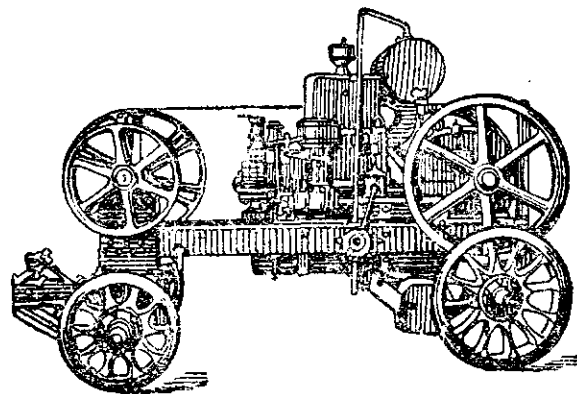
„OTTO”

cu benzină, gaz, sau oleiu brut.

Până acum sunt în funcțiune mai mult ca 95.000
în toate părțile lumii.

Prețuri ieftine! Condiții avantajoase de plată.

— — Mare expediție în țară și strălăătate — —

Depozitul filial a fabricii de motoare:

Langen & Wolf

Timișoara — Josefstadt, Bonnáz-u. Nr. 12.

Liste de prețuri și prospecte la dorință se trimit
gratuit și porto franco.

Avis.

Aduc la cunoștința on. public, că pră-
vălia mea ce susțâ de 40 de ani o disolv și
mărfurile din magazin le vând cu prețuri
surprinzător de ieftine.

Cu deosebită stimă:

Kuttn Gyula,

Arad, Szabadság-tér 18.

— Replantațivă vilie cu altoi dela firma română! —

Altoi de vie!!

Calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcina, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină.

Se află de vânzare la

„MUGURUL“ însoțire economică-comercială Elisabetopol (Erzsébetváros, Kiskükülő vm.)

material disponibil în altoi peste două (2) milioane școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă, altoi desvolutați la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni pățirea pe 10 ani cu interese de 70/o. La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și a manipulării școalei de altoi.

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid!

Trăiești băieții la cursul practic de altoit.

Numai altoisie bună! Calitatea distinsă!

Ingrijirea frumuseții.

Crema Gladys (No II) pentru folosirea de ziua înalbește fața ca zăpada, o face moale catifelată și lucioasă. Ea înlocuiește de minune chiar și pudra. Prețul 2 coroane.

Efectul *Cremei Gladys (No I)* pentru folosirea de noapte nu se arată imediat, însă după o folosință după câteva săptămâni ea are un efect plăcut și natural asupra feții, îndepărtând ori-ce pată și necurețenie din față. *Crema Gladys No II.* pentru folosirea de ziua după o folosință scurtă între în privința efectului orice mijloc cosmetic similar. Efectul deosebit al acestui cosmetic excelent constă în aceea, că despoaie pe neobservate suprafața uscată a feții și îndepărtează petele și alte necurății din față, îi dă feței o suprafață nouă.

Crema Gladys este cel mai mare dușman al petelor și necurățiilor de piele cauzate de soare și de agitația aerului.

Prețul 2 cor. Preparator: Vig Béla, farmacie la »Împăratul roman«, Budapesta, II, Fő-utca 54.

III

Cele mai bune

Orologie

— cele mai solide și cele mai după modă —

Juuaericale

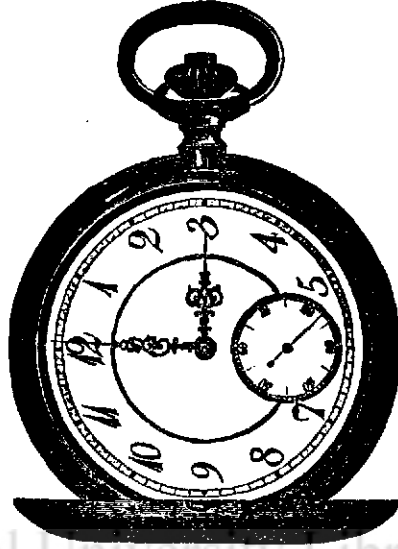
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine. Liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

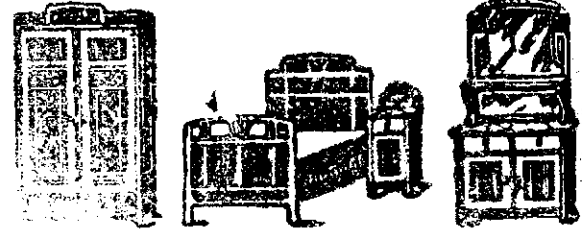
CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a citit anunțul în Trib.) Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Nicolas Hencilă

măsar de zidiri și mobile Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Adreș cu stîmă la cunoștință on. publică din loc și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierului de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pe lângă serviciu prompt și conștiințios.

Mare magazin de tot felul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple pînă la cele mai luxoase.

Firmă românească!

In atelierele de mașini ale lui Eugen Nicola Blaj (Balászfalva) se pregătesc tot-felul de mașini economice și pluguri

Mașinile sunt gata deja și după comandă se pot expedia momentan. În depozit se află gata tot-deauna, pe lângă celelalte mașini economice și cele mai bune mașini de îmblătit cu locomobile de benzin dela 3 până la 16 cai putere. Garnituri de îmblătit cu locomobile de vapor. Motoare de benzin dela 2 până la 100 cai putere. Motoare de gaz sugativ din cărbuni de lemn, cocs sau trcît, dela 10 până la 100 cai putere. Instalează mori pentru măcinat cu petrii sau valuri sau mori pentru făină clasificată. Instalează fabrici pentru făcut cărămidă și țiglă.

Oferte pentru orice mașină precum și informațiuni dă gratis Catalog românesc cu prețuri la cerere se trimite gratis și franco.

Roagă onoratul public român, să binevoiască a-l onora cu comande, asigurîndu-l de serviciu prompt, lucru bun, și prețuri moderate. Cine va cerceta și cumpăra din atelierul de mașini al lui EUGEN NICOLA se va convinge că nu e silit a cumpăra dela străini și de mulțori lăsa să fie înșelat de agenți străini. Adreșați-Vă cu încredere la comerciantul român

Eugen Nicola, atelier de mașini economice Blaj (Balászfalva).

